

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1925.

Andra kammaren.

Nr 1.

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde andra kammaren till lagtima möte här i huvudstaden i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingslokalen

Lördagen den 10 januari,

kl. 11 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades av representanten för Kristianstads län, herr **Hamilton**, såsom den ledamot, vilken bevisat de flesta riksdagar, med följande ord: Enligt grundlagens bud tillkommer det mig, då jag nu går att bevisa min fyrtionde riksdag, att hälsa Eder, aktade ledamöter av riksdagens andra kammare, välkomna till årets lagtima möte. Vi äldre sakna avgångna kamrater, av vilka åtskilliga offrat det bästa av sig själva, sin livsgärning, till gagn för medmänniskor och fosterland. Vi se oss i dag omgivna av nya män, beredda att uppbära de avgångnas mantel, och vi önska dem lycka och framgång i deras arbete härför.

Europa befinner sig uti en genombrottstid med avseende på förhållandena nationerna emellan. Det ödesdigra världskriget har åstadkommit en omkastning i den allmänna opinionen. Den meningen är icke längre rotfäst hos folken, att krig är oundvikligt. Tvärtom vinner den uppfattningen allt mer och mer insteg, att tvister nationerna emellan i den mån civilisationen stiger skola kunna lösas efter rättens bud och icke våldet ensamt vara utslagsgivande. Man har också gjort klart för sig, att den chauvinistiska åsikten, att vill man fred skall man rusta för krig, är den största av alla villfarelser, och att säkraste medlet att betrygga världsfreden är *allmän avrustning*.

I kampen mellan barbarismens tvillingbror, militarismen, och det av kristendomens sanningar uppburna fredsarbetet vill det svenska folkets flertal — därom råder icke något tvivel — stå främst i ledet för åstadkommande av fred mellan folken.

Våra strävanden inom riksdagen böra emellertid icke allenast inrikta sig på att understödja ett internationellt fredsarbete utan även söka åstadkomma frid och förståelse mellan de olika folklagren *inom* vårt eget land.

Vi böra söka binda arbetarnas intresse vid de företag, åt vilka de ägna sin arbetskraft, och dymedelst undanröja anledningen till de för samhället uppslitande strider, som städse utkämpas mellan arbetsgivarnas och arbetarnas organisationer. Vi böra även giva tillfälle åt så stort antal som möjligt av vårt folk att på den egna torvan vara sin egen arbetsgivare.

Inom vissa länder behärskar ett tyranniskt fåtalsvälde den okunniga folkmassan, och dess verksamhet söker sig väg även till andra länder; hos Sveriges upplysta folk har den icke vunnit något insteg, och bästa medlet att hindra dess framfart är att än mera höja bildningen hos folket och därmed även dess om-

dómesförmåga samt att öka välståndet hos de djupa leden och därigenom låta varje svensk känna, att han äger del i ett fosterland, värt att älska.

Till arbetet för medmänniskors och för vårt fosterlands lycka och välgång bringar jag Eder, aktade ledamöter av andra kammaren, en varm välkomsthälsning.

§ 2.

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses, ävensom att kanslibiträden och vaktbetjäning blivit till erforderligt antal av honom för tillfället antagna; och blevo på framställd proposition dessa åtgärder av kammaren godkända.

§ 3.

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 8 januari 1925.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter, som skulle inför departementschefen verkställas innan årets lagtima riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar R. Norberg, S. Palme och E. A. Nilson samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar G. Kobb, K. Hildebrand och H. M. Bäckström.

Till justitiedepartementet hade insänts dels fullmakter för de vid de allmänna valen under september månad 1924 utsedda 230 ledamöterna i riksdagens andra kammare dels ock fullmakt för hemmansägaren Petrus Bergström i Bäckland, som blivit utsedd till riksdagsman efter redaktören Ivar Österström i Härnösand, vilken sistnämnde vid berörda allmänna val utsetts till riksdagsman för Västernorrlands läns valkrets men sedermera avgått.

Dessutom hade, sedan Kungl. Maj:t genom särskilda utslag upphävt förrättningarna inom Kopparbergs läns och Västerbottens läns valkretsar samt förordnat om nya röstsammanräkningar inom dessa valkretsar, nya fullmakter för riksdagsmän för sist nämnda två valkretsar insänts.

Från granskning undantogs såväl de från nyssberörda två valkretsar först insända fullmakterna som fullmakten för Österström.

Granskning företogs härefter av de insända fullmakterna. Det anmärktes härvid, att i några fullmakter tiden, för vilken valet gällde, ej angivits i fullöverensstämmelse med formuläret.

Då emellertid denna avvikelse från formuläret icke syntes vara av beskaffenhet, att meningen förändrades eller otydlighet föranleddes, ansågs densamma ej böra utgöra hinder mot fullmakternas godkännande.

I övrigt blevo de granskade fullmakterna lämnade utan anmärkning.

Protokoll över granskningen järate förteckning å andra kammarens ledamöter enligt de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till kammaren.

I ämbetet:
Erik M. Kellberg.

Den i protokollet omförmälda förteckningen var av följande lydelse:

Förteckning å ledamöter av riksdagens andra kammare enligt fullmakter granskade inför chefen för justitiedepartementet den 8 januari 1925.

Stockholms stad.

1. Statsministern Karl Hjalmar Branting.
2. Konteramiralen Salomon Arvid Achates Lindman.
3. Socialfullmäktigen August Herman Lindqvist.
4. Statsrådet Per Albin Hansson.
5. Byråchefen Otto Edvard Fridolf Järte.
6. Tillförordnade byråassistenten Emil Oskar Hagman.
7. Direktören Oscar Erik Nylander.
8. Landsorganisationens sekreterare Karl Edvard Johanson.
9. Fru Agda Maria Östlund, född Lundgren.
10. Lektorn Otto Samuel Holmdahl.
11. Förste kontorsbiträdet Ernst Gustaf Eugén Eriksson.
12. Advokaten Jonas Eliel Löfgren.
13. Ledamoten av arbetsrådet Karl Wiktor Holmström.
14. Fil. doktorn Carl Arne Forssell.
15. Ledamoten av försäkringsrådet Olof Carlsson.
16. Redaktören Bertha Wellin.

Stockholms län.

17. Lantbrukaren Per Henning Sjöblom i Didriksdal.
18. Rådmanen Johan Birger Christenson i Södertälje.
19. Ombudsmannen Karl Johan Söderberg i Rotebro.
20. Snickaren Carl Walter Martin Andersson i Igelboda.
21. Före detta kaptenen Erik Andreas Bernström i Djursholm.
22. Rektorn Gustav Adolf Mosesson i Lidingö villastad.
23. Stenhuggaren Karl Verner Karlsson i Vätö.
24. Direktören Harald Laurin i Överby.
25. Snickaren Sven Johan Karlsson i Nynäshamn.
26. Järnarbetaren Karl Einar Ahl i Norrtälje.

Uppsala län.

27. Snickaren Karl August Olsson Borg i Skutskär.
28. Docenten Georg Andréén i Uppsala.
29. Folkskolläraren Oskar Efraim Sjölander i Kungsängen.
30. Lantbrukaren Karl Eric Björnberg i Uppsala.
31. Lantbrukaren Carl Gustaf Olsson i Golvvasta.

Södermanlands län.

32. Hemmansägaren Carl Johan Johansson i Uppmälby.
33. Redaktören Per Conrad Jonsson i Eskilstuna.
34. Lantbrukaren Gustaf Olsson i Ramsta.
35. Redaktören Karl Teodor Andersson i Katrineholm.
36. Fabriksförvaltaren Erik Laurén i Eskilstuna.
37. Kassören Bror Carl Lundkvist i Eskilstuna.
38. Lantbrukaren Lars August Schill i Malmberga.

Östergötlands län.

39. Redaktören Karl Selim Valentin Ward i Norrköping.
40. Lantbrukaren David Hjalmar Pettersson i Bjälbo.
41. Lantbrukaren Erik Gustaf Johansson i Kullerstad.

42. Borgmästaren Gustaf Adolf Björkman i Norrköping.
43. Lokomotivföraren Oscar Gottfrid Karlsson i Vadstena.
44. Lantbrukaren Karl Allan Westman i Broby gård.
45. Smeden Frans Oscar Ericson i Boxholm.
46. Häradshövdingen Carl Theodor af Ekenstam i Hösterum.
47. Tidningsmannen Carl Sjögren i Motala.
48. Redaktören Ivar Axel Anderson i Linköping.
49. Lantbrukaren Sven August Olsson i Labbemåla.
50. Mekanikern Gustav Anton Holmberg i Linköping.

Jönköpings län.

51. Lantbrukaren Carl Oskar Johanson i Huskvarna.
52. Möbelsnickaren Johan Erik Gereon Fast i Nässjö.
53. Ombudsmannen Martin Lucas Petersson i Broaryd.
54. Direktören Felix Teodor Hamrin i Jönköping.
55. Majoren friherre Samuel Henrik Fabian Lilliecreutz i Jönköping.
56. Lantbrukaren Karl Abel Mauritz Andersson i Löbbo.
57. Lantbrukaren Ernst Göransson i Falla.
58. Lantbrukaren Oscar Ludvig Carlström i Helgagård.
59. Lantbrukaren Johan August Anton Svensson i Högsjöhult.

Kronobergs län.

60. Hemmansägaren Ernst Otto Magnusson i Tumhult.
61. Lokomotiveldaren Henning Vilhelm Leo i Älmhult.
62. Hemmansägaren Peter Magnus Olsson i Blädinge.
63. Lantbrukaren Gustav Hjalmar Svensson i Grönvik.
64. Lokomotivföraren Josef Herman Blomquist i Växjö.
65. Hemmansägaren Johan Gustaf Svensson i Betingetorp.

Kalmar län.

66. Lantbrukaren Johannes David Norman i Ävadet.
67. Parkföreståndaren Karl Ernst Magnusson i Kalmar.
68. Lantbrukaren Per Edvard Olsson i Högby.
69. Hemmansägaren Sven Albert Johansson i Krogstorp.
70. Folkskolläraren Ruben Wagnsson i Oskarshamn.
71. Regementspastorn Per Valerius Olsson i Kalmar.
72. Lantbrukaren Emil August Gustafson i Kampensgård.
73. Lantbrukaren Gustaf Arthur Heijding i Stora Tomteby.
74. Lokomotivföraren Alfred Werner i Hultsfred.

Gotlands län.

75. Lantbrukaren Petter Theodor Gardell i Gans (Näs' socken).
76. Redaktören Gustaf Adolf Svedman i Visby.
77. Lantbrukaren Arvid Lars Johan Gardell i Stenstu.

Blekinge län.

78. Redaktören Algot Åkesson Törnkvist i Karlskrona.
79. Lantbrukaren John Jönsson i Boa.
80. Lantbrukaren Nils Adler i Elleholm.
81. Kommendören Björn Frithiofsson Holmgren i Karlskrona.
82. Lantbrukaren Ola Jeppsson i Mörrum.
83. Kamreraren Karl Oskar Waldemar Kloo i Karlskrona.

Kristianstads län.

84. Bageriföreståndaren Lars Borggren i Ängelholm.
85. Hemmansägaren Per Nilsson i Bonarp.

86. Godsägaren greve Raoul Gustaf Hamilton å Ovesholm.
87. Vagnreparatören Lars Anton Björklund i Hässleholm.
88. Lantbrukaren Nestor Hammarlund i Errarp.
89. Banvakten Nils Björk i Tomelilla.
90. Lantbrukaren Swen Persson i Fritorp.
91. Lantbrukaren Sven Bengtsson i Norup.
92. Kvarnarbetaren Ola Isacsson i Norra Åsum.

Malmö, Hälsingborg, Landskrona och Lund.

93. Redaktören Jonas Arthur Engberg i Malmö.
94. Köpmannen Nils Winkler i Malmö.
95. Järnvägstjänstemannen Martin Christian Jensen i Lund.
96. Folkskolläraren Klas Wärner Rydén i Limhamn.
97. Professorn Claes Lindskog i Lund.
98. Redaktören Karl Anton Edvard Bergström i Hälsingborg.
99. Konduktören Carl Olof Nilsson Lovén i Malmö.
100. Direktören Knut Jakob Beskow i Hälsingborg.

Malmöhus läns valkrets.

101. Statsrådet Fredrik Vilhelm Thorsson.
102. Lantbrukaren Olof Olsson i Kullenbergstorp.
103. Lantbrukaren Olof Nilsson i Tånga.
104. Lantbrukaren Nils Månsson i Erlandsro.
105. Statssekreteraren Per Edvin Sköld.
106. Gruvarbetaren Nils Kortz Törnkvist i Bjuv.
107. Lantbrukaren Janne Nilsson i Hörby.
108. Skomakaren Olof Andersson i Höör.
109. Lantbrukaren Johan Jönsson i Revinge.
110. Ryttmästaren Johannes Mathias Fjellman i Ystad.
111. Lantbrukaren Anders Olof Paulsen i Arlöf.

Hallands län.

112. Lantbrukaren Anders Henrikson i Heberg.
113. Glassliparen Axel Albert Lindqvist i Nyhem.
114. Lantbrukaren Nils Johansson i Brånalt.
115. Fängelseläkaren Erik Amund Emanuel Uddenberg i Varberg.
116. Snickaren Anders Birger Andersson i Falkenberg.
117. Lantbrukaren Carl Larson i Tönnersa.

Göteborgs stad.

118. Folkskolläraren Emil Kristensson.
119. Direktören Olof Axel Edvard Lithander.
120. Bageriarbetaren Algot Nathanael Sjöström.
121. Professorn Helge Knut Hjalmar Almquist.
122. Stationskarlen Jakob Julius Hedvall.
123. Stationsförmannen Carl Wilhelm Oskar Höglund.
124. Grosshandlaren Erik Petter Waldemar Röing.
125. Fotografen Nelly Maria Thüning.
126. Kyrkoherden Per Pehrsson.

Göteborgs och Bohus läns landstingsområde.

127. Lantbrukaren Oscar Nathanael Olsson i Broberg.
128. Stenhuggaren Carl Vilhelm Carlsson i Mölndal.
129. Lantbrukaren Cornelius Olsson i Berg.
130. Kamreraren Carl Magnus Larsson Brännberg i Lysekil.

131. Lantbrukaren Oscar Osberg i Bärfendal.
132. Kyrkoherden Anders Teodor Adolf Wallerius i Hjärtum.
133. Tändsticksarbetaren Johannes Viktor Mårtensson i Sörkälla.
134. Lantbrukaren Herman Andersson i Grimbo.

Älvsborgs läns norra valkrets.

135. Lantbrukaren Arthur Wilhelm Gustafson å Kasenberg.
136. Handlanden Anders Emil Hansson i Trollhättan.
137. Disponenten friherre Carl Thore Jonas Alströmer å Östad.
138. Komministern Harald Martin Hallén i Torrskog.
139. Lantbrukaren August Danielsson i Mörlanda.
140. Lantbrukaren Anders Lindgren i Dingelvik.
141. Banvakten Carl Petrus Olsson i Mellerud.

Älvsborgs läns södra valkrets.

142. Redaktören Anders Birger Petersson i Lerbäcksbyn.
143. Disponenten Gustaf Adolf Gustafsson i Älvsered.
144. Folkskolläraren Johan Josef Emanuel Weijne i Borås.
145. Lantbrukaren Johan Otto Johansson i Väby.
146. Lantbrukaren Karl Arthur Ryberg i Liared.

Skaraborgs län.

147. Trädgårdsmästaren Karl Hilding Magnusson i Skövde.
148. Konduktören Helge Karl Vilhelm Bäcklund i Falköping-Ranten.
149. Lantbrukaren Carl Emil Bengtsson i Kullen.
150. Lantbrukaren August Wilhelm Lundén i Mosseberg.
151. Lantbrukaren Gustav Albert Johanson i Hallagården.
152. Småbrukaren Carl Otto Vahlstedt i Sävarred.
153. Lantbrukaren Carl Arvid Andersson i Storegården.
154. Disponenten John Erik Hedin i Mariestad.
155. Fabrikören Carl Emil Bodén i Hjo.

Värmlands län.

156. Lägenhetsägaren Lars Johan Carlsson-Frosterud i Skåre.
157. Hemmansägaren Carl Petter Jansson i Edsbäcken.
158. Kassören Anders Norsell i Karlstad.
159. Snickaren Herman Norling i Lesjöfors.
160. Godsägaren Carl Axel Ros i Årås.
161. Fanjunkaren Carl Joel Björling i Högerud.
162. Hemmansägaren Emil Andersson i Prästbol.
163. Järnvägsmannen August Konrad Färдинand Spångberg i Charlottenberg.
164. Godsägaren Erik Gustaf Eriksson i Värmlandsbro.
165. Glasblåsaren Hans Morfeldt i Eda Glasbruk.

Örebro län.

166. Fångvårdsfullmäktigen Anders Anderson i Råstock.
167. Godsägaren Petrus Ödström i Hammar.
168. Mejeriföreståndaren Edvard Jansson Uddenberg i Karlskoga.
169. Modellsnickaren Olof Nilsson i Örebro.
170. Lantbrukaren Gunnar Persson i Falla.
171. Lantbrukaren Johan Ernst Lundgren i Röhammar.
172. Posttjänstemannen Johan Viktor Öhman i Örebro.
173. Komministern Johan Adolf Bertil Mogård i Karlskoga.
174. Redaktören Elof Ljunggren i Örebro.

Västmanlands län.

175. Statsrådet Viktor Larsson.
176. Redaktören Oskar Emil Olovson i Västerås.
177. Filaren August Wilhelm Pettersson i Köping.
178. Bruksägaren Ludvig Lorentz Lorichs i Bernshammar.
179. Handlanden Erik Gustaf Olsson i Broddbo.
180. Stationskarlen Johan Anton Eklund i Ransta.

Kopparbergs län.

181. Pensionsfullmäktigen Johan Bernhard Eriksson i Grängesberg.
182. Möbelsnickaren Carl Robert Jansson i Falun.
183. Hemmansägaren Eskils Hans Hansson i Bäck.
184. Lantbrukaren Jones Erik Andersson i Ovanmyra.
185. Hemmansägaren Gustaf Kristoffer Pettersson i Hällbacken.
186. Hemmansägaren Fredrik Olsen Aarnseth i Malung.
187. Hemmansägaren Gustaf Henning Andersson i Rasjön.
188. Lantbrukaren Oskar August Ernfors i Björka gård.
189. Järnbruksarbetaren Fredrik Sundström i Vikmanshyttan.
190. Redaktören Ivar Erik Bernhard Englund i Falun.

Gävleborgs län.

191. Ombudsmannen August Vilhelm Sävström i Bollnäs.
192. Redaktören Gustav Adolv Olsson i Gävle.
193. Hemmansägaren Johan Johansson i Kälkebo.
194. Postiljonen Per Granath i Hudiksvall.
195. Byggmästaren Olof Johansson i Edsbyn.
196. Journalisten Karl Fabian Månsson i Hagaström.
197. Redaktören Ernst Isedorus Lindley i Söderhamn.
198. Kaptenen Nils Holmström i Gävle.
199. Lantbrukaren Johan Viktor Herou i Österfärnebo.
200. Sliparen Carl Johan Högström i Sandviken.
201. Lantbrukaren Lars Olsson i Hov.

Västernorrlands län.

202. Ombudsmannen Carl Alfred Svensson i Skönsberg.
203. Hemmansägaren Carl Jonas Öberg i Domsjö.
204. Redaktören Ivar Teodor Vennerström i Sollefteå.
205. Redaktören Johan Mauritz Västberg i Sundsvall.
206. Hemmansägaren Gerhard Strindlund i Skedom.
207. Kamreraren Carl Oscar Johansson i Sollefteå.
208. Hemmansägaren Petrus Bergström i Bäckland.
209. Järnvägstjänstemannen Frans Sigurd Helmer Lagerkvist i Ånge.
210. Hemmansägaren Per Emanuel Rudén i Backe.
211. Arbetaren Helmer Molander i Härnösand.

Jämtlands län.

212. Fattigvårdskonsulenten Verner Vilhelm Hedlund i Östersund.
213. Länsagronomen Paulus Samuel Hedlund i Häste.
214. Hemmansägaren Johan Olofsson i Digernäs.
215. Hemmansägaren Nils Olsson i Rödningsberg.
216. Hemmansägaren Per Persson i Trängen.

Västerbottens län.

217. Folkskolläraren Werner Bäckström i Bjurholm.
218. Lantbrukaren Jonas Ludvig Brännström i Brännan.

- 219. Redaktören Anton Wikström i Skellefteå.
- 220. Redaktören Elof Herman Lindberg i Umeå.
- 221. Lantbrukaren Adolf Wiklund i Brattfors.
- 222. Lantbrukaren Olof Evert Sandberg i Böle.
- 223. Hemmansägaren Ewald Eugen Lindmark i Drängsmark.

Norrbottnens län.

- 224. Förste bokhållaren Ernst August Hage i Luleå.
- 225. Hemmansägaren Nils Erik Nilsson i Antnäs.
- 226. Gruvarbetaren Jonas Petter Dahlén i Kiruna.
- 227. Komministern Peter Jöran Grapenson i Gällivare.
- 228. Arbetaren Oscar Wilhelm Lövgren i Nyborg.
- 229. Lantbrukaren August Helmer Hedström i Gäddvik.
- 230. Lokomotivföraren Bengt Robert Wilhelm Samuelsson i Luleå.

§ 4.

Företogs upprop av kammarens ledamöter, därvid herrar Branting och Henrikson befunnos frånvarande.

Herr ordföranden tillkännagav, att från herr Branting inkommit läkarbetyg, utvisande att han på grund av sjukdom vore förhindrad att tillsvidare närvara vid riksdagens förhandlingar.

§ 5.

Anställdes val av talman i kammaren; och befanns efter valets utgång hava till talman blivit utsedd herr *Lindqvist* i Stockholm med 224 röster.

1 röst avgavs å herr Hamilton.

§ 6.

Vidare företogs val av förste vice talman; och utsågs därvid herr *Hamilton* med 162 röster.

Av övriga avgivna godkända röster tillföll 3 herr Nilsson i Bonarp och 1 herr Hamrin.

§ 7.

Vid härpå anställt val av andre vice talman blev därtill vald herr *Nilsson* i Bonarp med 176 röster.

Herr Johansson i Brånalt erhöi 1 röst.

§ 8.

Alderspresidenten överlämnade ordförandeklubban till herr *talmannen* och yttrade därvid: Herr talman! Då jag nu å kammarens vägnar ber att få överlämna talmansklubban i Edra välförfarna händer, vill jag erinra om och giva erkännande åt, med vilken oväld och vilken skicklighet Ni hittills lett kammarens förhandlingar. Och är jag också övertygad om, att Ni därmed kommer att fortsätta.

Herr **talmannen** hälsade härefter kammaren med följande ord: Mina damer och herrar! Med ett tack till herr ålderspresidenten för de vänliga ord han ut-

talade till mig, ber jag att få erinra om, att den andra kammare, som i dag samlas första gången efter nyval förlidet år, har i väsentlig del en annan sammansättning än den, som avslöt riksdagens arbete förra året.

Vi sakna i dag i vår krets många kända och välkända kamrater, många verkliga personligheter, som en följd av år ärligt strävat i det politiska arbetet. Jag tror, att jag har kammarens ledamöter med mig, då jag till alla dessa framför en saknadens hälsning och ett tack för den gångna tidens samarbete.

Till Eder alla, som nu kommit åter till det ansvarsfulla arbetet, samt till alla nyvalda ledamöter ber jag att få bringa en välkomsthälsning och en önskan om en god fortsättning på det nya året.

Det är ännu för tidigt att mera bestämt yttra sig över denna riksdags arbetsbörda eller över de väntade ärendenas innehåll. Dock veta vi, att det blir en fråga, som kommer att särskilt samla intresset omkring sig, nämligen frågan om landets försvar.

Andra kammaren skall förvisso i enlighet med gamla goda traditioner noggrant pröva alla dit hänskjutna ärenden och med hovsamhet i debatterna visa respekt för varandras åsikter, allt till båtad för ett fortsatt gott samarbete.

Jag ber på samma gång att få uttala ett tack för det förtroende kammaren visat mig och mina kamrater genom de nyss förrättade valen.

Jag anhåller alltjämt om kammarens välvilliga överseende för fel och brister vid utövandet av talmanskapet och vill till slut förklara, att min största tillfredsställelse är nådd, då man vid en riksdags slut kan konstatera, att under densamma rått ett öppet, ärligt och gott samarbete. Därigenom åstadkommes otvivelaktigt för oss alla och för vårt land de bästa resultat.

§ 9.

Det i § 4 omförmälda sjukbetyget för herr Branting, som nu åter föredrogs, lades till handlingarna.

§ 10.

Föredrogs ånyo det under § 3 här ovan intagna protokollet, varefter kammaren beslöt att, med godkännande av de däri omförmälda fullmakterna, lägga protokollet till handlingarna.

§ 11.

Herr talmannen anmälde, att någon ansökning till sekreterarbefattningen hos kammaren icke inkommit, och hemställde, huruvida kammaren behagade genast företaga val av sekreterare.

Denna hemställan bifölls av kammaren, varefter det sålunda beslutade valet företogs; och befanns efter valsedlarnas öppnande och uppräknig valet hava så utfallit, att till sekreterare utsetts juris och filosofie kandidaten Per Cronvall med 185 eller alla avgivna röster.

Sekreteraren, som härefter på kallelse inställde sig, övertog, efter erhållen kännedom om valets utgång, protokollsföringen.

Arthur Engberg.

G. A. Björkman.

§ 12.

Till talarplats för ledamöter, som kunde vilja därav begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag den för ändamålet anordnade, på högra sidan om talmansbordet befintliga platsen.

Andra kammarens protokoll 1925. Nr 1.

§ 13.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter finge ske genom kammarens kansli med iakttagande, att de för ledamöterna från var och en av rikets valkretsar avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag blev av kammaren bifallet.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12,22 e. m.

In fidem
Per Cronvall.